

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 18P/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7222207799
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Andrejčáková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7222207799.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Zuzanou Andrejčákovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v Centre pre deti a rodiny C. D. E., F. XXX, C., v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C., G. D. X, C., dieťa rodičov: matky: B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. X, C., otec: neuvedený, v konaní o návrhu navrhovateľky: F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. X, C., o zrušenie ústavnej starostlivosti a o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. R u š í ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX, rozsudkom Okresného súdu Košice I. sp. zn. 21P/73/2020 zo dňa 18.05.2021 dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti F. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia, má právo maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Určuje matke maloletého povinnosť platiť na maloletého výživné vo výške 30% sumy životného minima na neploleté, nezaopatrované dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do budúca na účet J. K., G. E. L. M. C..

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P/73/2020 zo dňa 18.05.2021 vo výroku č. III.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným pôvodne miestne nepríslušnému súdu dňa 08.09.2022 a miestne príslušnému súdu postúpeným dňa 28.11.2022 domáhala, aby súd maloletého zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti dôvodiac, že rodičia maloletého sa o neho vôbec nezaujmajú, ona ako jeho teta mu vie zabezpečiť adekvátne životné podmienky pre vývoj a rast.

2. Kolízny opatrovník vo svojich správach zo šetrenia pomerov ako aj vo svojej účastníckej výpovedi uviedol, že odporúča návrhu vyhovieť, teda zrušiť nariadenú ústavnú starostlivosť, maloletého zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti a matku zaviazat' povinnosťou platiť výživné 30 % zo sumy životného minima na účet úradu nakoľko navrhovateľka spĺňa všetky predpoklady na výkon náhradnej osobnej starostlivosti, maloletý chodí do jej domácnosti už aj teraz na víkendy, k navrhovateľke sa vždy veľmi teší. Matka maloletého sa o neho nezaujíma, nestretáva sa s ním, žije neusporiadaným a túlavým spôsobom života. Otec maloletého nie je v rodnom liste zapísaný. Aj samotný maloletý prejavil vôľu byť zverený navrhovateľke do osobnej starostlivosti.

3. Matka osobne prítomná na pojednávaní dňa 30.06.2023 so zrušením ústavnej starostlivosti súhlasila s tým, že maloletý bude zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a že bude prispievať na jeho výživu sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na účet úradu.

4. Navrhovateľka osobne prítomná na pojednávaní dňa 30.06.2023 uviedla, že trvá na svojom návrhu v plnom rozsahu.

5. Podľa ust. § 54 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine, (1) Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

6. Podľa ust. § 45 ods. 1 až 9 ZoR, Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. (3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. (6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. (7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. (8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. (9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi

maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

7. Podľa ust. § 46 ods. 2 ZoR, Maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela.

8. Podľa ust. § 47 ods. 2 ZoR, Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

9. Podľa ust. § 55 ods. 3 ZoR, Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

10. Podľa ust. § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa ust. § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa ust. § 62 ods. 3 ZoR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa ust. § 75 ZoR, Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa ust. § 78 ods. 1, 2, 3 ZoR, (1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (2) Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. (3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Podľa ust. § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime účinného do 30.06.2023, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 107,03 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa.

16. Podľa ust. § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime účinného od 01.07.2023, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 122,77, eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa.

17. Podľa ust. § 5 ods. 1 citovaného zákona, sumy uvedené v § 2 sa upravia vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka.

18. Podľa ust. § 2 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa ust. § 368 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP), osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

20. Podľa ust. § 221 písm. a) zák. č. 160/2015 Z.z. CSP, písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania.

21. Podľa ust. § 121 CMP, Rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

22. Keďže v zmysle ust. § 121 CMP je možné rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletých zmeniť, je potrebné sa s touto skutočnosťou vysporiadať aj vo výroku vyhláseného rozhodnutia, teda ak súd vyhovie návrhu na zmenu rozsudku podľa § 121 CMP, resp. aj v prípade, keď začal konanie bez návrhu, musí vo výroku rozsudku vyjadriť, že ide o zmenu alebo zrušenie pôvodného rozsudku alebo jeho časti.

Poučenie:

Pretože po vyhlásení rozsudku sa v súlade s ust. § 368 CSP všetci účastníci vzdali odvolania, toto právo im nepatrí. Rozsudok nadobudne právoplatnosť doručením.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)).